

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYSBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA. KÜLDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 40 FILLÉR

• POLITIKAI NAPILAP •

VELELŐS SZERKESZTŐ: DR. NAGYRÓZ LÓRÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRÓNÓVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATÁRSZÁLLÓ: MÁTYÁS UTCA 4.

Új olasz kudarcok az Isonzo-vonalon

**Podgoránál és a San Michele hegynél visszaverték az olaszok támadásait — A Morte Homme ellen kezdett francia ellentámadások meg-
hiúsultak — A franciák a Champagneban hiába támadtak. — Tűzharcok az Ikwánál és a Dnjester mentén**

Az új olasz offenzíva tegnapi negyedik napján Isonzo-vonalunknak főleg két pontja volt kitéve különösen erős ellenséges támadásnak: a görzi hídfő Podgora-állása és a doberdói fensíkon a San Michele hegy északi lejtője. Az olaszok egyik helyen sem érték el sikert; Podgoránál már tűzértségünk elsöpörte rohamoszlopaikat, a San Michele hegyen pedig gyalogságunk verte vissza őket. A tengeremléki arcvonal egyéb szakaszain az olaszok nem szánták rá magukat erőteljesebb gyalogsági akcióra, amiből kétségtelenül megállapítható, hogy azok a csapatok, amelyeket Cadorna az ötödik isonzo-i csatára összevont, már alacsonyabb rendűek és nem alkalmasak a napokon át, megszakítás nélkül tartó rohamokra. Természetesen korai volna még a csak néhány nappal ezelőtt kezdett olasz offenzíva első fázisának lezárulásától beszélni, hiszen azok a tűzértségi harcok, melyekről vezérkarunk mai jelentése említést tesz, nyilván az új gyalogos támadások előkészítését jelzik.

A nyugati harctérnek csaknem minden arcvonalán heves küzdelem folyik. — Verdun északnyugati frontján a franciák új rohamokra készültek a német kézre került Morte Homme magaslat visszahódítására, támadó oszlopaik azonban föl sem fejlődhetek, a németek ágyútűze már csirájukban elfojtotta kísérleteiket. — Hasztalanul erőlködtek a champagnei francia csapatok is, hogy a németeket a Somme Py—Souain ut mentén nemrégiben kiküzdött új állásaikból kivessék; kudarcukat véres veszteségeiken kívül másfélszáz emberük fogságba jutásával voltak kénytelenek megfizetni. — Az angolok a flandriai tengerparton igyekeznek enyhíteni a franciák verduni helyzetén, de eddig csak a tűzértségi harcokig jutottak.

Ugy lehet, valóra válnak azok a hírek, melyek arról szólnak, hogy az oroszok is meg fogják segíteni nyugati szövetségüket. A napok óta hirdetett nagy orosz offenzíva előjelei talán azok a tűzharcok, amelyek Pflanzler-Baltin báró hadseregének vonalai előtt a Dnjester mentén és a Böhm-Ermöllí hadsereg Ikwá-menti állásai előtt kezdődtek. Gyalogsági harcra csak

a Strypa-menti Kozłownál került a sor, amely az oroszok vereségével végződött.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

Az olasz háború

Olasz vereség

Podgoránál és a San Michele hegynél

Budapest, március 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az olaszok támadó tevékenysége az Isonzo-arcvonalon tegnap lanyhább volt.

Nagy haderőnek két kísérletét, hogy Podgora-hadállásunk ellen előnyomuljon, tűzértségünk tüzelése meghiúsította.

A Monte San Michele északi lejtőjén az ellenség egy támadását véresen visszavertük.

Az ágyúharcok sok helyütt éjjel is tartottak.

A kariathiai arcvonalon is tartott a tűzértségi tűz a Fella-szakaszon.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A szerb trónörökös Rómában

Lugano, március 16. (Magyar Távirati Iroda.) Sándor szerb trónörökös tegnap Brindisibe érkezett. Innen Rómába utazott, ahová ma reggel érkezett meg. A trónörökös ünnepléses fogadtatásban részesítették. Az olasz és a szerb államférfiak beható tárgyalásokat folytattak és minden kérdésben megegyezésre jutottak.

Miért nem burkhatik Salandra?

Bécs, március 16. A Pol. Kor. jelenti az olasz határról: Bármennyire összekuszált is a parlamenti helyzet, azok, akik ismerik az áramlatokat, előre látják, hogy az a szorult állapot, melybe a kormány jutott, nem vezethet lemondásra. A kabinet életképessége nem a saját erejében gyökeresik, hanem abban az alig leküzdhető nehézségben, hogy nem lehet összehozni egy kormányt, amely Salandra és Sonnino bőlőgtalan örökségét átvénné.

A belga-francia harctér

Berlin, március 16. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A tűzértségi harcok hevessége Flandriában különösen a tengerpart közelében szemlélató-
mást fokozódott.

Ugyancsak erősödött Roie és Ville au Bois (Reimstól északnyugatra) környékén is.

A Champagneban a franciák erős, de hatástalan tűzértségi előkészítés után minden eredmény nélkül támadták meg állásainkat St. Souplettől délre és a somme py—souaini ország-
uttól nyugatra. Ezen támadások nekünk kevés, nekik pedig igen sok emberükbe került. Mi ezertől két sebesületlen tisztjüket és 150 főnyi sebesületlen legénységüket elfogtuk és két gépfegyverüket elvettük.

A Maas balpartján csirájában elfojtottuk az ellenségnek újabb kísérletét, amelyekkel a Morte Homme magaslatot és az ettől észak-
keletre fekvő erdő-állásokat akarta birtokába keríteni.

A Maas és a Mosel közötti helyzet nem változott.

Nieder-Aspachtól délre járőreink az ellenséges árkok eredményes lövöldözése után behatoltak azokba, elpusztították ott a védelmi berendezéseket és egy pár fogolylyal és zsákmánnyal tértek vissza.

Beilletől délkeletre (a Champagneban) egy francia repülőgépet légi harcban lejtöttünk; a bennülők elégték. Ellenséges repülők ma éjszaka megismételették támadásukat a labryi (Confancetól keletre) német kórházak ellen. Az első támadás március 13-ikára virradó éjjel történt. Katonai kárt nem okoztak. A lakosságból egy asszony súlyosan, egy asszony és két gyermek pedig könnyebben megsérült.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Új német támadás előtt

Hága, március 16. Mint a Times jelenti. Párisban rövid időn belül új támadást várnak Verdun ellen. A francia repülők megállapított-

URANIA

Péntek — Szombat — Vasárnap
március 17 — 18 — 19-én

Betejező halandók

AMERIKA

LÁNYA 6.

Egy dollárkielégítő
bámulatos kalandjai!

A féltelmes Black hantája

1 rész.

Hajza a pokolzátonyot

2 rész.

Befejezés

Pauline utolsó kalandja

2 rész.

Berta első szerepe

vigjáték.

HÁBORUS HIRADÓ.

Előadások kezdete 5, 7 és 9
órákor ropós helyekkel.

Élőleges jelentés!

Az elhatározás ember.

APOLLO

Ma, pénteken

Riadások 5 órákor

méréselt, 7 és 9 órákor

rendes helyszíneken.

A szezon legmínisztatóbb

honozat ujdonsága.

Az egész nézetér egy

kezeget!

MÓRICZ

a osodamajom

bőhőzet 4 felvonásban,

rendező: YOJE MAY.

Főszerepet játsza:

EISENBACH HENRIK.

A Nordisk-film

Compagnie ujdonsága

Boldogság álma

drama 3 felvonásban.

Főszereplő:

LISSY NEBUSCHKA.

ták, hogy a német állásokba *új csapatok* érkeztek. A bombázás különösen a *Maas nyugati partján* igen erős volt.

A verduni tömegsír

Castelnau kürtja a francia ifjúságot

Rosendaal, március 16. Egy tekintélyes genti polgár, aki Franciaországból hosszabb ott tartózkodás után visszaérkezett szülővárosába, a következőket beszélte a francia nép kedélyállapotáról:

— Négy nap óta, amióta Hollandiában vagyok, úgy érzem magam, mintha a *bolondok házból* menekültem volna meg. A *Franciaországban uralkodó izgatottságot és lázas aggodalmat* megközelítően sem lehet ismertetni. — Végigéltem az *artois-i csata* napjait, a megsemmisített Oroszország és a „déplorable“ Olaszország miatti jajveszékelést. A *champagnei offenzívában haszontalanul elszervezett iszonyatos veszteségek* borzasztóan leverték a nép hangulatát. De az 1916. évhez mindnyájan, még mi belgák is, akik már *régóta unjuk a háborút*, nagy reményeket fűzünk. Nyíltan megmondhatom, a lakosság tulnyomó többségét azzal a megnyugtató gondolattal biztatták, hogy *egy német offenzíva Franciaországban ki van zárva*. Az emberek magától értetődően azt mondták, hogy a nyugati offenzíva csak akkor kezdődik, ha *Oroszország és Olaszország erőteljesen közreműködhetnek*. Az álmodozók ébredése borzasztó volt. Két nappal a németek támadása után csak ezt lehetett hallani: *Tömegsír Verdunnél*, „les abattoirs de l'armée française“ s a saját tábornokaikat így nevezik: „les bouchers de nos fils“. A szabadságot katonák elbeszélései révén mindenki tudja, hogy *Castelnau tábornok „nagyon sok emberhúst“ fogyaszt*. Nancy védelmében *több mint két hadtestet dőzött föl, a champagnei csatában pedig három és felet*. Ugy beszélnek róla, mint valami *szörnyetegről*. „Nem csoda, hogy annyit imádkozik, — mondják róla — *kürtja az ifjúságunkat*. Ha a németek így gazdálkodnának, már egy millió katonájuk sem volna“.

Segítsen Anglia!

Genf, március 16. *Humbert* szenátornak Angliához intézett fölhívása, hogy a franciák veszteségeinek pótlására *brit csapatokat* küldjenek, teljesen megfelel a parlament *hadügyi bizottságában* uralkodó hangulatnak. A *tájékoztató hivatalos adatok hiánya* következtében a szakkritika bizonytalansága tovább tart.

Új hadügyminiszter, új fővezér

Genf, március 16. (Magyar Távirati Iroda.) *Párisból* jelentik: *Gallieni* hadügyminiszter utódjául *Joffre* tábornok van kiszemelve, akinek helyébe *Pétain* tábornok, *Verdun* védője, lépne elő generalisszimusszá.

A hatásosabb buvárhajó-háború

London, március 16. (Magyar Távirati Iroda.) Illetékes helyről közlik, hogy a *március első hetében elsüllyesztett angol és semleges hajók száma 30 százalékkal nagyobb volt, mint az előző heti veszteség*.

Elsüllyesztett holland gőzös

Rotterdam, március 16. (Magyar Távirati Iroda.) Dróttalan távirat szerint a németalföldi *Turbantia* gőzöst *megtorpedózták*. A hajó, mely 13,000 tonnás volt, *elsüllyedt*, 294 főnyi legénysége és 83 utasa *hir szerint megmenekült*.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, március 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

A Pflazer-Baltin hadseregénél és a Böhm-Ermolli hadseregcsoportnál a *tüzérség tevékenysége mindkét részről fokozódott*.

Kozlowtól északkeletre, a Strypa mentén, *biztosító csapataink az orosz előretöréseket visszaverték*.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, március 16. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Az *arcvonal különböző helyein járőrharok voltak*. — Különösebb esemény nem fordult elő.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Új sorozás Bessarabiában

Bukarest, március 16. Jassyból jelentik a bukaresti lapoknak: Ungheniából érkező hírek szerint az orosz katonai hatóságok a Bessarabiában eszközözlendő új sorozások előmunkálatain dolgoznak.

Az októbristák a békéért

Berlin, március 16. (Magyar Távirati Iroda.) A *Nationalzeitung* jelenti az orosz határról: A *duma* legutóbbi ülésén az októbristák pártjának szónokai indítványozták, hogy egy bizottság szerveztessék *olyan program megszerkesztésére, mely az orosz béketételeket tartalmazná*. Az októbristák elégedetlenek *Sasonow* külügyminiszter működésével és tevékenységét követelik.

A kaukázusi forradalom

Utcai harcok a katonaság és a munkások között — *A zendülők felgyújtották a naftaforrásokat*

Stockholm, március 16. A *Bakuban* lefolyt *pogromokról* újabban a következőket jelentik:

A környékbeli munkások *Bakuba* özönlöttek. A zavargások *politikai* jelleget öltöttek. Gyűjtő beszédek hangzottak el a reakcionáriusok ellen. A tömegek megrohanták az üzleteket. *Skobolew* gőzmalma *felgyújtották* és *Skobolew* megölték. *Tzitzki* gyártulajdonost saját házában *megégették*. A *Faradow-áruházat* elpusztították. A nép dühe különösen a *keleti orosz társaság* háza ellen irányult; kö nem maradt kövön.

Akiszghewski kormányzó ekkor érkezett meg és katonaságot rendelt ki. Egy kaukázusi gépjegyverosztag a *Nikolaj-utca*ra vonult és *a tömegre lőtt*. *Sokan meghaltak*.

A forradalmi mozgalom átcsapott a környékre. *Balasaniban véres utcai harcok voltak*. A munkások beszüntették a munkát és *fölakarták gyújtani a naftaforrásokat*.

Egész Kaukáziában nagy izgalom uralkodik. A forradalmi eseményekkel kapcsolatosan *duma-körökben Chwostow* belügyminiszter közeli visszalépéséről beszélnek; utódjaként *Uratowot, Silinskit* vagy *Knjazevics* emlegetik; mind a hárman határozottan reakcionáriusok.

Berlin, március 16. (Magyar Távirati Iroda.) A *bakui* kerületben a lázadás terjed. *A munkások felgyújtották a Nafta-forrásokat*. A kár megbecsülhetetlen. Kaukázia egész határterületén kitérően van a zendülés. *Nikolajevics*

Miklós nagyherceg több kozák-dandárt küldött a zendülés színhelyére. A kozákok tüzeltek a munkásokra. A harcoknak számos halottja és sebesültje van.

Az oroszok nem adják Bessarabiát

Bukarest, március 16. A *Kisenevben* megjelent *Ouvint Moldovenescu* című román nyelvű újság *Chepetzki* bessarabiai képviselő következő nyilatkozatát közli:

— Valahányszor Bessarabiába érkezem, bizonyos nyugtalanságot érzek. — Szilárdul tartja itt magát az a hír, hogy *Oroszország küiriti Bessarabiát*, sőt arról is beszélnek az emberek, hogy el vagyunk határozva e tartomány déli területeit az akermanni kerülettel együtt *Romániának átengedni*. Ez a nyugtalanság engem is elfogott, mielőtt *Szentpétervárra* utaztam. Midőn azonban a fővárosba érkeztem és elmentem a *külgyminiszteriumba*, hogy ott aggodalmaimat közöljem, a legnagyobb elégtétellel hallgattam ezt a határozott választ:

— *Ne féljete! — mondották — Egy talpaiatnyi bessarabiai földet sem kap tőlünk Románia. Erről nem is volt szó nálunk soha.*

— Arra a kérdésre, hogy széles körben közölhetem-e információmat a bessarabiai lakossággal, kijelentették, hogy *nemcsak közölhetem, hanem egyenesen szükségesnek mutatkozik a fentiek közlése* a lakosság megnyugtata szempontjából. Legyen mindenki nyugodt Bessarabiában, mert *szó sem lehet arról, hogy csak egy tenyérszerű bessarabiai földről is lemondjunk*.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, március 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

Nincs különös esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, március 16. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:*

Nincs újság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A szerb seregroncok pusztulása

Lugano, március 16. *Mig a tegnapi reggeli római lapok még a korfui szerb hadsereg reorganizálásáról számoltak be, a Stampa egy korfui levelet közöl, amely valóban borzalmas világitásban mutatja be e „hadsereg“ helyzetét.*

Abból a *30,000 viruló ifju ujoncból*, akik Szerbiából az *Adria* partjára menekültek, hogy ott reorganizálják magukat, *15,000-en utközben elpusztultak, 6000-en éhenveszttek a partoknál* és csak 9000-et hajózhattak el *Korfuba*, mint élő hullák csapatát. De ezek, szegények, akik hosszú ideig csak fűvel és fakéreggel táplálkoztak, *Korfuban* orvosi ápolásra szorultak. Ez azonban teljesen hiányzott. Eleinte csak *egyetlen orvos* állott a haldoklók ezrei rendelkezésére. Kórház, betegápoló, tej és gyógyszer nem volt és így történt, hogy a szerencsésen *Korfuba* vitt katonák is *tömegesen haltak meg*.

A „San Francesco d'Assisi“ kórházhoz naponta viszi a *fiatal katonák holttesteit a nyílt tengerre és a habok közé dobja*. „Borzasztó iróniája a sorsnak!“ — írja a levelező — „mind-ezek a halottak annak a népnek fiai, amely nem ismert magasabb célt, mint hogy *elérje az Ad-*

riát és most ugyanebben az Adriában temetik őket."

A portugál háború

Hága, március 16. *Lisszabomból* jelentik, hogy az ottani lakosság hangulata nagyon nyomott. A lisszaboni sajtó bizonyos szándékosággal rámutat, hogy a portugál vizeken levő magyar és osztrák hajókat nem foglalták le. Egyébként nem harminc, hanem csak két hajóról van szó.

Az Unio és Mexiko vizsgálja

Washington, március 16. (Magyar Távirati Iroda.) Hír szerint az *ijinagai városi parancsnokot a lázadó mexikói csapatok meggyilkolták*, mert megtiltotta nekik, hogy az Egyesült Államok határát átlépjék. A torrenoi amerikai konzul az amerikai polgárokkal elutazni készül.

„Debreceni Háziipar“

Jótevény hölgyek munkája

Debreceni Háziipar! . . . Egy kis földszintes, alacsony ablaku lakás ajtaja fölött húzódik meg szerényen ez a fekete betűs fölírás, amely alatt csendben, szerényen, a legnemesebb intencióktól vezérelt intézmény működik. Debrecenben nem sokat tudnak a Debreceni Háziiparról, de annál szebb és nagyobb ismeretségek és jó hírnévnek örvend *Budapesten*, sőt a *külföldön* is.

Néhány hét hijján két esztendeje áll fenn a Debreceni Háziipar intézménye, amelynek megvalósítása néhány lelkes, nemes szívű urnő nevéhez fűződik. *Mihalovics Jenőné* urnő 1914. elején a Katolikus Egyesületben vetette föl a Debreceni Háziipar létesítésének eszméjét, de nem találkozott a megérdemelt pártfogással. Ez azonban nem csüggesztette el. Híveket szerzett nagyszerű eszméjének. Megnyerte tervének *May Andorné, Szent-Királyi Tivadarné, Láng Sándorné, Kövy Lajosné, dr. Derekassy Istvánné, Rauch Árpádné* urnőket. Összeadtak 50—50 koronát és ezzel a tőkével megalakították a Debreceni Háziipar intézményét, amelynek az a célja, hogy a *szegényebb sorsú intelligens asszonyokat és leányokat a kézimunkáik révén keresethez juttassa*. Női ruhaneműket, főleg divatos bluzokat aszuroznak, amelyekkel kiki az ügyességéhez és szorgalmához mérten *hetenkint 30—40 korona keresethez* jut. A Debreceni Háziipar az *Országos Háziipar-Egyesülettől*, budapesti cégektől és külföldről is kap megrendeléseket, még pedig olyan nagy mennyiségben, hogy *hetenkint 500—600 koronát fizet ki* azoknak a nőknek, akik a kézimunkát végzik.

A számottevő kereset mellett hírnevet is szereznek Debrecennek a munkájukkal, amelyekkel elismerést és dicséretet aratnak mindenfelé. A Háziipari Központ úgy nyilatkozott, hogy más háziipartelepek tiz esztendő alatt sem fejlődtek olyan nivóra, mint a Debreceni Háziipar. *Budapesten* a Váci-körút női ruhaüzleteinek kirakataiban a Debreceni Háziipar gyönyörű készítményeit bámulják, szintugy külföldön is a legnagyobb népszerűsége tettek szert ezek az izléses kézimunkák, amelyeknek különösen az eredetiségük meglepő. Nagy tetszést arattak a *gyermek-szűrök*, amelyek mintáját *Komlóssy Margit* készítette, ugyszintén a debreceni szűr-disztésű *női autóköpenyek* is *gyönyörtűek*, melyeknek mintáját *Ollinger Béla* né urnő készítette, aki szintén buzgó támogatója az intézménynek.

A helyiséget, amelyben a munkák kiosztása és beszolgáltatása történik, *Mihalovics Jenő* bocsátotta a szép cél rendelkezésére. — *Mihalovics Jenőné* a többi urnőkkel karöltve, akik a Debreceni Háziipart létrehozták, lankadatlan buzgalommal s a legteljesebb önzetlenséggel végzik az adminisztráció munkáját, amelyek jutalmát csupán abban találják, hogy sok-sok szegénysorsu, dolgozni vágyó nőt juttatnak kenyérkeresethez.

Különösen a *háború óta* nagyot lendült a Debreceni Háziipar, amely most *60—70 intelligens szegénysorsu nőt juttat számottevő keresethez*. De leginkább megvilágítja ennek az intézménynek nagy jelentőségét az, hogy ez évben — az eddigi adatokból következtetve — *40—50,000 korona forgalmat fog elérni*.

HIREK

— **A doberdoi templom urasztalának felszerelése.** Elismerésre méltó az az ügybuzgóság és áldozatos tevékenység, mivel a nagyközönség szeretete kegyeletesen felkarolni látzik a doberdoi templom felszerelésének gondolatát. Csak most adtuk hírt e templom terítő felszereléséről s már újabb adomány készlet bennünket szólani. *Somossy László* kereskedő, a Vörös Kereszt Egylet pénztárnoka egy szép kivitelű ezüst kenyér-tálcát s hozzávaló terítőt juttatott a tiszántúli püspöki hivatalba. *Baltazár Dezső* püspök azonnal is gondoskodott, hogy az a hősök templomában mielőbb elhelyeztessék s használatba vétessék. „Az Isten mindeneket lát, a cselekedetek nála számontartva vannak!”

— **Légi omnibuszok Budapest és Bécs között.** Bécsből táviratozzák: A „Fremdenblott” értesülése szerint *Budapest és Bécs között légi omnibusz-járatok* létesítése van tervben. A légi omnibuszok *két óra alatt* tennék meg az utat Budapest és Bécs között és *nyolctíz személyt* vinnének magukkal.

— **Van elég kenyérliszt.** Vásáry István dr. tanácsnok bemutatta ma a városi tanácsnak a Hadi Termény Részvénytársaság sürgönyét, amelyben közli, hogy az *István-gözmalom*ból 726 métermázsa lisztet kiutalt Debrecen részére. Ennek a lisztmennyiségnek a nagyobb része kenyérliszt.

— **Az 1898. évi születési népfölkélok egyévi önkéntesi kedvezménye.** A hivatalos lap mai száma közli a honvédelmi miniszter körrendeletét, amely az 1898. évben született hadköteleseket — amennyiben az egyévi tényleges szolgálatra jogosító tudományos képzettséget még nem szereztek volna meg — az egyévi tényleges szolgálat kedvezményében feltételeken részesíti abban az esetben, ha igazolják, hogy az 1915—16. tanévben valamely nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott főgimnáziumnak, főreáliskolának vagy ezekkel egyenlő értékű tanintézetnek legalább egy olyan évfolyamában állnak, melynek rendes elvégzése alapján kiegészítő vizsgálatra volnának bocsáthatók a véderőtörvény 21. § 1. pontjának 3. bekezdése értelmében.

— **Védekezés a hólyagos himlő ellen.** *Tüdős Kálmán* dr. városi főorvos tegnap *Budapestre* utazott, hogy a belügyminisztériumban a hólyagos himlő elleni védekezés ügyében tartandó országos értekezleten részt vegyen. A hólyagos himlő elleni védekezéssel függ össze a városi tanácsnak az az intézkedése, hogy 2000 korona hitelt nyitott a rendőrség részére, hogy a hólyagos himlőben megbetegedettek hozzátartozóit a hatósági orvos közbejöttével védőoltásban részesíthesse.

— **Amerika lánya,** egy dollárkirálynő csodálatos élményeinek utolsó és befejező három kalandját mutatja be ma az *Uránia*. „A félelmes *Blak* bandája” és a „*Hajsza a pokol-zátanyon*” frappáns és teljesen újszerű cselekmény, mindvégig lekötik a néző figyelmét. *Pauline* utolsó kalandja, melyben a gaz *Owen* megkapja méltó büntetését. Jegyek reggel 9 órától válthatók az *Uránia* irodájában. — Telefon 12—51..

— **A Fiume vidéki földregés pusztításai.** *Fiuméből* táviratozzák: A tengerpart vidékén a legutóbbi napokban támadt földregés különösen *Grizane* községben tett nagy károkat. — *110 ház elpusztult* és 120 ház megrongálódott.

— **Ujabb Csokonai-dallamok.** Már többször megemlékeztünk arról, hogy *Kardos István*, a debreceni városi zeneiskolának és a budapesti zeneakadémiának ez a kiváló tehetségű végzett növendéke, Csokonainak néhány szép költeményét megzenésítette. Akiknek alkalmuk volt e szerzeményekkel megismerkedni, nagy méltánnyal nyilatkoztak *Kardos István* műveiről, még azok is, akiknem hódolnak annak az új iránynak, amelyet a fiatal zeneszerző követ. Mindenesetre érdekes vállalkozás volt *Kardos Istvántól* Csokonainak ódon soraira modern zenét írni s a Csokonai-körnek bizonyára jónéven veszik nemcsak tagjai, hanem az egész zenekedvelő debreceni közönség, ha bemutatja e modern Csokonai-dallamokat. *Kardos István* zeneszerzeményei a Csokonai-körnek márciusi felolvasó ülésén kerülnek bemutatásra, még pedig *Weil Hella* jeles operaénekesnő művészi előadásában, akit maga a zeneszerző fog zongorán kísélni.

— **A Nagyerdő parkirozása.** A Nagyerdőnek a *Kerekház* és a *fürdő* közti területén kidöntötték a régi, korhadó fákat. A mérnöki hivatal elkészítette a terület parkirozásának tervét, amelynek végrehajtása 86,000 koronába kerülne. A tanács nem fogadta el a tervet, hanem utasította *Csűrös Ferenc* tanácsnokot, hogy *Fehértói Béla* városi főkertész és *Szücs Kálmán* erdőmérnök közbejöttével fásítsa be sürgősen a kopár területet. — Ugy véli a tanács, hogy így 800 koronába sem fog kerülni a fásítás.

— **A gazdaközönség figyelmébe.** Debrecen gazdasági munkabizottsága a honvédelmi miniszternek a katonai munkásoktagok kivételével, továbbá a katonai kincstári lovagnak kikölcsönzése mező- és erdőgazdasági munkákra tárgyában 1916. február hóban kelt körrendelete értelmében felhívja Debrecen szab. kir. város gazdaközönségét, hogy igényüket a bizottság hivatalos helyiségében (*Széchenyit utca 1. sz. a.*) legkésőbb 1916. március hó 22-ig annyival is inkább jelentsék be, mert a későbbi bejelentések alig lesznek figyelembe vehetők. A részletes feltételek az irodában a hivatalos órák alatt, d. e. 8—12, d. u. 2—6-ig megtudhatók.

— **Harcos érdemérem.** A király megegyedte, hogy *Jeges Sándor* 16. huszárezredbeli őrmester a német császár által neki adományozott harcos érdeméremet elfogadja és viselje.

— **A hadiárva.** Egy nagyszabású filmnek a címe ez, melyet *Frigyes főhercegnek* védnöksége alatt az anya- és csecsemővédelem céljaira készítettek. Ez a szenzációs fordulatokban gazdag film, amely Bécsben 80,000 koronát jövedelmezett a legemberbarátabb célra, most Debrecenben is bemutatásra kerül, még pedig a debreceni Hadsegélyző Hivatal és a Vörös Kereszt javára. Külön érdekessége a filmnek, hogy látható rajta a *Skoda-gyár*, amely még eddig egy felvételt sem engedélyezett, ezt is csak a legmagasabb közbenjárók óhajára tette. Egy gyűlés keretében, amely *Seefried báróné* kastélyában történt, megjelennek: *Zita trónörökös* né ő fensége, *Izabella főhercegnő*, *Skoda gyáros* neje, *gróf Berchtold* neje és még sokan a közélet nagyjai közül. *Meséje*, mely elragadóan kedves és teljesen aktuális, egy hadiárva története, kit egy magasrangú ur örökre fogadott, neveltetett, ki a gépészmérnöki tanulmányait befejezván, a nagy ur leányának kezét mindenféle viszontagság után, okossága, szorgalma jutalmaképpen elnyeri. A filmet teljesen ingyen engedik át minden magyar mozgóképfilmhöz megelőzőleg, mely kiváltságos körülmény csakis *Medve Miklósné* öméltségének köszönhető, kinek határtalan jóindulata és Debrecenhez való szeretete tette lehetővé, hogy Debrecen e filmhez jusson. Ő, mint a bécsi hadsegélyző főnöknője, hetek óta addig fáradozott, míg végre sikerült a dolgot nyélbe ütni. Hálás szeretettel jegyzi fel a nevét a Debreceni Hadsegélyző és Vörös Kereszt. A film olyan sláger, olyan szenzáció, hogy semmi további kommentár nem kell hozzá. Bécsben

az első előadáson az összes helyek 100 koronások voltak, de sokan 500—1000 koronával váltották meg helyüket. E film jövedelme a Hadsegélyező és Vörös Kereszt céljait fogja szolgálni. Jegyek előjegyezhetők az Uránia pénztáránál.

Betiltják a borjuk vágását. Ma került a városi tanács elé a közéletmezési bizottságnak az a kérése, hogy írjon föl a város törvényhatósági bizottsága a kormányhoz a borjuk vágásának betiltása végett. A tanács nem tartja szükségesnek, hogy a közgyűlés ilyen értelmű föllíratot intézzen a kormányhoz, mert a mostanában tartott gazdaggyűlésen olyan jelentős tétetett a kormány részéről, hogy rövid időn belül kormányrendelet jelenik meg, amely a borjuk vágását megtiltja.

Harctérre küldhető faladák mindenféle nagyságban kaphatók Hegedűs és Sándornál, főposta mellett.

Öngyilkos asszony. Özvegy Kerékgyártó Józsefné debreceni munkásasszony a Homokkerten levő lakásán fölakasztotta magát. Reggel holtan találtak rá és értesítették a rendőrséget, amely megtartotta a nyomozást. Az öngyilkosság okát nem tudták megállapítani.

A 80 éves muszkaverő. Aradról írják nekünk a következő megható történetet: Unalmas téli délután a rendőrségen, a kapuor egyhangu lépéseit monoton egyformasággal veri vissza a kapualj gyenge visszhangja, a posztoló legénység az üres szürke délutánon lassan számolja a csengetéssel jelzett negyedórákat, a melyek közelebb viszik a várt felváltáshoz. A kapu nyílik. Egy orosz hadifoglyot kísér egy öreg, de még mindig ruganyos külsejű, bátor tekintetű földmives. Bent az ügyeletes rendőrtiszt szobájában elmondja, hogy Szárits Jánosnak hívják, nyolcvan éves, Kosár-utca 6. b. szám alatt lakik, a földet művelte akkor, amikor még tudott dolgozni. Már régen „penzióba ment” — ahogy mondta. — Most otthon van, gondolkodik a világ folyásáról...

— Hej, tekintetes uram, sokáig spekuláltam azon, hogy én az én nyolcvan esztendőskoromban, hogy szolgálhatnám a hazámat itthon, úgy, mintha csak ott fenn volnék a Gránicon. Ellenséget, muszkát itt nem lehet lüni, de rájöttem, hogy fogni lehet. Itt van kérem ez a fogolytábor, de meg a környékbeli tanyákon is sok muszka dolgozik, sok szeretne ezek közül megszökni, sok is van szökésben. Láttam elég muszkát kódorogni a csálai erdő felé. — Gondoltam, lesbe állok ezzel a baltával s ha szökött muszka jön arra, hát én kilesem. Reggeltől estig ki szoktam járni a Csálába, négy muszkát el is csiptem már, ez itt az ötödik, ez a nagyfejű, báránysipkás, úgy néz ki, mint a kutyafejű tatár. Nehéz volt elcsipni, de mégis megfogtam, tegye vele a tekintetes ur a többi, az a tíz korona ezért a munkáért most is jó lesz dohányra...

Móric, a csodamajom. Ma kerül bemutatásra az Apollóban a szezon legmulatságosabb bohózata, a „Móric, a csodamajom”, mely Budapesten rendkívüli nagy sikert aratott. E nagyszabású mulatságos ujdonságot négy napon át tartja műsorán az Apollo. Valószínűnek tartjuk, hogy nem hiábavaló az Apollónak e darabhoz fűzött reménye, mert kevés bohózat sikerült még ilyen pompás módon, mint a „Móric, a csodamajom”. A fővárosi közönség zsúfolásig megtöltötte e darab minden előadásán a nézőteret s ugyancsak alaposan mulatott az ötletes és humoros jeleneteken. Az Apollo mai előadásai 5 órákor mérsékelt, 7 és 9 órákor rendez helyárrakkal kezdődnek.

Orosz-lengyelországi követelések behajtása. A debreceni kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a kereskedő és iparos érdekeltséget, hogy mindazok, akiknek Orosz-Lengyelországnak a német közigazgatás alatt álló elfoglalt területeken behajtandó követeléseik vannak, ezen követeléseiket jelentsék be a kamaránál, hol a továbbiakra nézve kellő tájékoztatásban részesülnek.

A zsákszövet és zsákkészletek bejelentése. A hivatalos lap mai száma közli a miniszterium rendeletét, melynek értelmében a jutából, kenderből, lenből és pamutból való zsákszövetek és zsákok 1916. április 10-ig a Pamutközpont utján a kereskedelemügyi miniszterumnak bejelentendők.

Tavaszi divatlapok legnagyobb választékban Hegedűs és Sándornál.

SZÍNHÁZ

Műsor:

PÉNTEK: *Zsuzsi kisasszony*, operett. (Szentgyörgyi Márta vendégszínház.)

SZOMBAT: *Lyon Lea*, dráma. (Szentgyörgyi Márta utolsó vendégszínház.)

Legszebb

háborús ujdonság!

Epen most jelent meg

Uray Sándor debreczeni ref. lelkész, kiváló népies író műve:

ÖRÖKZÖLD KOSZORÚ HŐSEINK SIRHALMÁRA.

Vigasztaló könyvecske a világháború gyászviselői használatára.

A mű benső értékéről, gazdagságáról bizonyosságot tesz annak egész terjedelme.

Aki ezt a könyvecskét elolvassa, könnyei fetszáradnak, lelke megnyugszik; a gyász-tétlensége helyett az Istenben bízó munka mezejére visszatér s áldást mond még arra is, aki kezébe juttatta az „Örökzöld koszorút!”

Hisszük, hogy ez a mű hatalmas eszköze lesz magyar népünk talpraállításának s a fájó mult helyett egy szebb jövő megteremtésének.

A 160 oldalra terjedő 12^{1/2}—8^{1/2} cm. nagyságú, zsebbe tehető, gyönyörű emlékkönyv ára díszes fekete kemény vászonkötésben, dombornyomással és aranyozott címfelírral darabonként 1 korona.

Megrendelhető a kiadóknál:

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

könyvkiadóhivatala

Debreczen, Piac-utca 49..

Somossy László cég

HÁJDÚVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA

Kirakatalban látható a

Tavaszi Costümkelme

és ruha-selyem

ujdonságai.

Hirdetmény.

A cs. és kir. 16. huszárezred pót-százada Debreczenben, 1916 április 1-től a trágya hasznát — amely mintegy 300 ló állásból havonként kb. 120 kocsi trágját tesz ki — haszonbérbe adja.

Az érdekeltek bővebb felvilágosítást a 16. huszárezred pót-század parancsnokságától (Debreczen, Vilmoslaktanya) nyerhetnek, ahová a zárt ajánlatok is küldendők.

Debreczen, 1916 március 14.

Cs. és kir. 16. huszárezred pót-század parancsnokság.

APRÓ HIRDETÉSEK

Krámer Józsefné
„Bika” bérházban lévő hölgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel hogy este 8 óráig tart nyitva. Legújabb divatu fésülés, ondulás, vibrációs szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

Német és angol órákat ad intelligens urinál tárgyalási módszer és nyelvtan szerint, aki a német tárgyalásban gyakorolni akarja magát, annak órákat adok, ugyancsak angolból is. Fr. Müller Piac 77. em.

A Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság (Király-utca sarok) gépirásban teljesen gyakorlott s irodalmi teendőket járulást hivatalnokot keres azonnali belépésre. Gyorsíró előnyben részesül.

Irinyl kertészetben (Irinyl, u. p. Erdengeleg, Szatmármegye) mindenféle nemesfaj alma-, körte-, szilva-, ringlót-, cseresznye- és meggyfajták 2—4 évesek, nemkülönböztetve 25 fajtában különböző dísz- és közönséges fenyők, továbbá juhar, szilvafák és nyír-fák s díszcserjék jutányos árban kaphatók. Árjegyzék kívánatra küldetik. Rendelést elfogad és kér a kertészet — s itt helyben dr. Irinyi István Arany János-utca 4.

Aranyat-észütőt, brillánst, zálogjegyet vesz, meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Szakmányos szőlőmunkások azonnali alkalmazására felvételt. Jelentkezhetnek Debreceni Gazdák Bankban, Kossuth-utca 17.

Cipők amerikai egész sevró varrott 20 koronájával. Iskolai és gyermekcipők legolcsóbban beszerezhetők Nagy cipőáruház Hatvan-u. 8.

Elveszett egy tarka foxterrier „Zsoni” névre hallgat. Megtaláló illő jutalomban részesül a Bábaképezdőben.

Műszerlétszereg jó fizetéssel azonnal alkalmazást nyer Kalenda János cég varrogép és kerékpár üzletében Nagyváradon.

Földek a monostorpályi határban 5-től 50 holdas parcellákig haszonbérbe kiadók. Ertekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Szénvignetta országról olcsón kapható Piac-utca 49. száma alatt.

Jórávaló

munkásembert állandó alkalmazásra, belső munkára, jó fizetés mellett keresünk azonnali belépésre. **Hoffmann és Kronovitz** könyvnyomda, Piac-utca 49.

Meghívó.

Az „Általános Hitelszövetkezet” Debreczen VI. évi rendez közgyűlését

1916. évi március hó 28-án, kedden délután 4 órákor Debreczenben, a Piac-utca 68. sz. I. emeleti helyiségében tartja meg, melyre a szöv. elmelet t. tagjait tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az 1914—1915. üz. évi mérleg és zárszámadások, valamint az igazgatóság erre vonatkozó jelentésének előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felemeltvény megadása.
4. Az 1915—1916. évi VII. évtársulat megalakulásának kimondása.
5. Az 1910—1911. évi II. évtársulat felszámolásához 5 tagú bizottság választása.
6. Az 1909—1910. évi I. évtársulat felszámoló-bizottságának jelentése.
7. Felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
8. Esetleges indítványok.

Jegyzet. A zárszámadások és jelentések a közgyűlés előtt nyolc nappal a szövetkezet helyiségében megtekinthetők.

Mérleg-számla. Vagyon. Felszerelés 1600.—, Értékpapír 42400.—, Átmenő kamat 63404.75, Magy. Ált. Hitelbank 198.50, Pénztár 2548.41, Kötelezővénny 783868.40, Magy. kir. postatakarék-pénztár 105.25, Ingatlan (Hunyadi-u. 22.) 72000.—, Ingatlan (Tócsókert) 12003.—, Veszteség-egyenleg 105074.60, Összesen 1083202.91. **Teher.** Általános Forgalmi Bank r.-t. 3455.80, 1909/I. törzsbetét 105377.25, 1910/II. törzsbetét 99810.—, 1911/III. törzsbetét 83788.50, 1912/IV. törzsbetét 19657.50, 1913/V. törzsbetét 3235.25, 1914/VI. törzsbetét 6609.—, Visszlesz. váltó 655695.—, Ingatlan jelzálog teher 50000.—, Elszámolt törzsbetét számla 55555.75, Többek 18.86, Összesen 1083202.91.

Eredmény-számla. Veszteség. Házbér 1741.68, Eredmény áthozat 663.90, Adó 1304.46, Leírások 74620.04, Üzleti költség 1364.35, Fizetések 8634.92, Visszlesz. váltó kamat 54334.52, Törzsbetét lesz. számla 278.—, Összesen 142941.87. **Nyereség.** Késedelmi illeték 66.44, Jutalék 89.71, Ingatlan jövedelem (Hunyadi u. 22.) 555.82, Kötelezővénny kamat 35759.75, 1914/VI. beiratasi díj 107.—, Ingatlan jövedelem (Tócsókert) 1288.55, Veszteség-egyenleg 105074.60, Összesen 142941.87.